

Mål og rammer for sprogvurderinger

Plan for kommunens mål og rammer for sprogvurderinger og den sprogunderstøttende pædagogiske indsats jf. Dagtilbudsloven § 11.

Sprogvurdering og sprogstimulering – Dagtilbudslovens § 11

»§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har endvidere ansvaret for, at forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for opfølgning, skal modtage sprogstimulering af en varighed på 15 timer ugentligt.

Stk. 4. Forældre har pligt til at lade deres børn deltage i en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 samt sprogstimulering efter stk. 3.

Stk. 5. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2 og sprogstimulering efter stk. 3 varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen efter stk. 1-3, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.«

Mål for sprogvurdering og sprogunderstøttende pædagogisk indsats i Lyngby-Taarbæk Kommune

Sprog er en vigtig del af barnets evne til at udtrykke tanker og behov, til at indlære, til at deltage i leg med jævnaldrende kammerater samt til at danne sociale relationer. Sprog har stor betydning for barnets almene udvikling, og det er vigtigt at sikre at barnets sproglige udvikling støttes, så det ikke får negative konsekvenser på dets almene udvikling.

For tosprogede børn, er det afgørende for deres sproglige udvikling på dansk, at der rettes opmærksomhed på deres samlede sproglige udvikling. I samarbejde med forældrene skal der om fornødent sættes ind med støtte.

Det er ligeledes vigtigt at alle børn i forbindelse med skolestart, har de nødvendige sproglige kompetencer, så overgangen og de nye udfordringer bliver en positiv oplevelse. Derfor er det en væsentlig opgave for kommunens dagtilbud, at understøtte alle børns sproglige udvikling.

Målet med for sprogvurdering og den sprogunderstøttende indsats i Lyngby-Taarbæk Kommune er derfor:

- at kvalificere den generelle sprogunderstøttende og udviklende pædagogiske indsats, således at den afspejler det enkelte barns forudsætninger, kompetencer og behov.
- at der er stadig og øget opmærksomhed på sprog og sprogbrug i dagtilbuddene
- at sikre at de børn, som ikke har tilstrækkelige sprogkundskaber bliver identificeret og i forlængelse heraf får den nødvendige sprogstimulering, så børnene kan udvikle et nuanceret sprog og dermed få de samme sproglige forudsætninger som deres jævnaldrende kammerater.
- at sikre at tosprogede børn får den nødvendige støtte til udvikling af dansk, og at denne særligt tilrettelagte støtte sker i samarbejde med de tosprogede forældre, således at der er sammenhæng i indsatsen omkring børnenes samlede sproglige udvikling. I forhold til skolestart er det særlig afgørende sikre at indsatsen er målrettet.

- at personalet i kommunens dagtilbud rustes til opgaven gennem målrettet kompetenceudvikling, rådgivning og vejledning.
- at indsatsen omkring barnets sproglige udvikling sker i et tæt samarbejde med forældrene
- at forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen, samt at forældre får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Tilbud om sprogvurdering

Alle børn i kommunen, der er optaget i dagtilbud, sprogvurderes omkring 3 år, hvis der er sproglige eller adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver anmodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Børn, som ikke er optaget i dagtilbud skal sprogvurderes i alderen omkring 3 år. Forældrene skal i denne forbindelse gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i dagtilbud.

Tosprogede børn, som ikke er optaget i dagtilbud og som på baggrund af en sprogvurdering vurderes til at have behov for opfølgning, skal modtage sprogstimulering af en varighed på 15 timer ugentligt.

Alle forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen, og får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Hvem varetager opgaven

For børn, der går i dagtilbud er det lederen af dagtilbuddet, der har ansvar for, at der sker en vurdering af, hvilke børn omkring 3 års alderen, der af sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold gives formodning om, har behov for stimulering og derfor skal sprogvurderes.

For børn, der ikke går i dagtilbud, er det Børne- og Fritidsforvaltningens opgave at sikre, at der finder en sprogvurdering sted, og at der følges op på resultatet af denne.

Kommunens tosprogskonsulent og sprogvejleder understøtter sprogvurderingsarbejdet og sprogstimuleringsindsatsen, herunder at der udarbejdes proces for sprogvurdering, valg af sprogvurderingsmateriale en løbende udvikling af den sproglige indsats.

Dagtilbuddenes sprogholdere fortsætter deres særlige sprogopgaver, og samarbejdet med tale-hørelærerne fortsættes ligeledes som tidligere.

Sprogvurdering og sprogstimulering

Der er tale om en sammenhængende styrket indsats vedrørende børns sproglige udvikling. Afsættet for den pædagogiske indsats med børnenes sproglige udvikling er, udover dagtilbuddets daglige sproglige miljø, dagtilbuddets pædagogiske læreplan indenfor temaet sproglig udvikling.

Udover de pædagogiske læreplanstemaer om sprog, skal der iværksættes sprogstimulerende pædagogiske aktiviteter for børn med særlige behov, herunder tosprogede børn.

Sprogvurderingen fungerer således som et redskab, der er med til at sætte fokus på barnets sproglige udvikling og bidrager til at kvalificere den pædagogiske indsats med børns sprog, så den i højere grad afspejler det enkelte barns forudsætninger, kompetencer og behov.

Inddragelse og vejledning af forældre

Der skal sættes særligt fokus på vejledning og inddragelse af forældre i forhold til deres barns sprogudvikling, når barnet via en sprogvurdering viser et behov for ekstra sprogstimulering, både i dagtilbud såvel som i hjemmet.

Forældrene skal orienteres om, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger det sprogstimulerende arbejde. Forældrene kan eventuelt inviteres til at overvære arbejdet. Det er vigtigt, at forældrene holdes løbende orienteret.

I forhold til hjemmets rolle skal dagtilbuddet yde rådgivning i, hvordan man forældrene kan stimulere og styrke barnets sproglige udvikling.

Tosprogede børn

For at tosprogede børn kan blive integreret med samme muligheder som andre børn, er det en forudsætning, at de får de samme muligheder og forudsætninger for at gennemføre skolegangen. Det forudsætter gode sproglige forudsætninger fra skolestart.

Tosprogede børn har dansk som deres andetsprog, og de vokser ofte op i hjem, hvor der tales lidt eller ingen dansk. De tosprogede børn får derfor ikke i særlig høj grad dansksproglige kompetencer gennem en hverdag i hjemmet. Det betyder, at de primært møder dansk i dagtilbuddet. Sprog miljøet i dagtilbuddet og personalets bevidsthed omkring sprogbrug i hverdagen har særlig stor betydning for de tosprogede børns sprogudvikling.

Flere af de tosprogede børn vil have brug for intensiv sprogstimulering for at tilegne sig tilstrækkelige dansksproglige kompetencer. Der vil således være behov for, at der i dagtilbuddet tilrettelægges sprogstimuleringsforløb med særlig fokus på dansk som andetsprog. Dette arbejde skal organiseres, og der skal arbejdes ud fra særlige metoder inden for sprogstimulering. Det er afgørende at sikre, at der er en progression i indsatsen.

For tosprogede forældre skal der ofte tilrettelægges en særlig vejledning i forhold til barnets sprogudvikling med et andet indhold end overfor andre forældre. For nogle tosprogede familier vil mødet med dagtilbuddet også være det første møde med en dansk institutionskultur. I kontakten med de tosprogede familier skal der være særlig opmærksomhed på, om der er behov for tolkebistand.

Sammenhæng mellem dagtilbud og skole

Det er væsentligt, at der er klar sammenhæng mellem sprogstimulering i dagtilbud og det arbejde, der foregår i indskolingen. Især med fokus på tilrettelæggelse af det sproglige arbejde og modtagelse af børn med behov for en ekstra indsats i skolen, herunder støtte i dansk som andetsprog. Det er derfor vigtigt med et godt samarbejde mellem dagtilbud og modtagende skole.

Opfølgning og evaluering

Der følges løbende op på arbejdet med sprogvurdering og sprogstimuleringsindsatsen. Indsatsen evalueres løbende.